

Komunikat nr 26/2024/2025
Dziekana Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM
z dnia 21 stycznia 2025 roku

w sprawie ustanowienia
Regulaminu Komisji Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
ds. Etyki badań prowadzonych z udziałem ludzi

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Komisja Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa (zwanego dalej WNPiD) ds. Etyki badań prowadzonych z udziałem ludzi (zwana dalej Komisją) wydaje opinie w sprawach dotyczących zgodności projektów badań naukowych ze standardami etycznymi.
2. Komisja jest niezależnym organem działającym przy WNPiD.
3. Komisja działa w sposób bezstronny i obiektywny.

ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY

§ 2

1. Komisja wydaje opinie w sprawie badań naukowych o charakterze nieinwazyjnym. prowadzonych z udziałem ludzi przez pracowników, doktorantów i studentów WNPiD, zwanych dalej wnioskodawcami.
2. W przypadku pracy dyplomowej student składa wniosek zaakceptowany przez promotora pracy dyplomowej, będącego pracownikiem UAM.
3. W przypadku pracy doktorskiej doktorant składa wniosek zaakceptowany przez promotora pracy doktorskiej.
4. W przypadku projektu realizowanego przez studenta w ramach zajęć dydaktycznych lub działalności w studenckim kole naukowym student składa wniosek zaakceptowany przez opiekuna projektu naukowego lub opiekuna koła naukowego.
5. Akceptacja, o której mowa w pkt 2-4 wyrażona być powinna w opinii dołączonej do wniosku składanego do Komisji przez studenta lub doktoranta w formie załącznika.

§ 3

Komisja rozpatruje wnioski dotyczące projektów badań przed przystąpieniem do ich realizacji.

§ 4

Opiniując etyczne aspekty projektu badawczego, Komisja w szczególności uwzględnia to, czy projekt w wystarczającym stopniu zapewnia ochronę zdrowia, fizycznej i psychicznej integralności, prywatności, intymności i godności osób badanych.

§ 5

Opiniując etyczne aspekty projektu badawczego, Komisja odpowiednio uwzględnia wytyczne zawarte w aktualnych wersjach następujących dokumentów:

- (a) *Glosariusz etyki badań naukowych Komisji Etycznej UAM ds. Badań Naukowych prowadzonych z udziałem ludzi*, pod red. E. Nowak, Wydawnictwo im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 2024;
- (b) *Zbiór zasad i wytycznych pt. Dobre Obyczaje w Nauce* opracowany przez Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk, Wyd. III zmienione, Warszawa 2001;
- (c) *Zalecenia Rady Narodowego Centrum Nauki dotyczące badań z udziałem ludzi*;
- (d) *Ethics in Social Science and Humanities*, Research Ethics and Integrity Sector, Directorate Research & Innovation, The European Commission, 5 lipca 2021.

§ 6

Opinia Komisji nie wyłącza konieczności uzyskania zgody lub opinii przewidzianej w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

SKŁAD KOMISJI I TRYB POWOŁYWANIA CZŁONKÓW

§ 7

1. Przewodniczącym Komisji jest Prodzikan ds. projektów i współpracy międzynarodowej.
2. Członków Komisji powołuje, za ich zgodą, Dziekan WNPiD.
3. Kadencja poszczególnych członków trwa cztery lata.
4. W pracach Komisji mogą z głosem doradczym uczestniczyć osoby zaproszone przez Przewodniczącego.

§ 8

1. Dziekan WNPiD odwołuje członków Komisji:
 - (a) na osobisty wniosek członka o odwołanie złożony za pośrednictwem Przewodniczącego Komisji;
 - (b) na wniosek Przewodniczącego Komisji, gdy członek nie uczestniczy w pracach Komisji;
 - (c) na wniosek Przewodniczącego Komisji, w razie wystąpienia przyczyn uniemożliwiających uczestniczenie członka w pracach Komisji;

2. W sytuacji wygaśnięcia stosunku pracy członka Komisji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza wygasa także jego członkostwo w Komisji.
3. W sytuacjach o których mowa w ust. 1 i 2 Dziekan WNPiD powołuje w miejsce dotychczasowego członka, na okres do końca jego kadencji, nowego członka.

PROCEDURA OPINIOWANIA PROJEKTÓW BADAWCZYCH

§ 9

Komisja opiniuje projekty badawcze na wniosek osoby zainteresowanej.

§ 10

1. Wniosek składa się na formularzu stanowiącym załącznik do niniejszego regulaminu.
2. Wnioski składane są w wersji elektronicznej i drukowanej do Przewodniczącego Komisji.
3. Wniosek w wersji drukowanej zawiera podpis wnioskodawcy.

§ 11

Członek Komisji nie bierze udziału w pracach związanych z wnioskiem, gdy jest jego wnioskodawcą, jednym z wykonawców badań lub planowanym współautorem przyszłej publikacji opartej na tych badaniach.

§ 12

1. Po wpłynięciu projektu badawczego Przewodniczący Komisji lub wskazany przez niego członek Komisji sprawdza ich kompletność. Wnioski niekompletne są zwracane do uzupełnienia i rozpatrywane, po uzupełnieniu, na kolejnym posiedzeniu Komisji.
2. Przewodniczący Komisji, po zapoznaniu się z dokumentacją, o której mowa w §10, przekazuje wniosek do pozostałych członków komisji w celu przygotowania projektu opinii.

§ 13

1. W przypadku złożenia korekty poprzednio złożonego wniosku, Wnioskodawca dołącza do wniosku list przewodni, w którym ustosunkowuje się do uwag Komisji zawartych w otrzymanej wcześniej decyzji oraz wskazuje, jakie zmiany zostały dokonane we wniosku.
2. W przypadku złożenia korekty wniosku, co do którego wcześniej Komisja wydała opinię pozytywną warunkową, Przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek w terminie 7 dni sprawdza, czy uchybienia względem spełniania standardów etycznych wskazane w opinii Komisji zostały prawidłowo usunięte. Jeśli członek Komisji stwierdza, że uchybienia zostały prawidłowo usunięte, Komisja wydaje opinią pozytywną. Jeśli członek Komisji stwierdza, że uchybienia nie zostały prawidłowo usunięte, wniosek jest kierowany do rozpatrzenia na kolejnym posiedzeniu Komisji.

§ 14

1. Komisja rozpatruje wnioski o zaopiniowanie projektu badawczego na posiedzeniach, poprzez wydanie uchwały.
2. Posiedzenia Komisji zwoływane są na wniosek Przewodniczącego Komisji.
3. Posiedzenia Komisji odbywają się w okresie od 15 września do 15 czerwca.
4. W posiedzeniach uczestniczą członkowie Komisji.
5. Wnioskodawca może zostać zaproszony przez Komisję do uczestniczenia w części jawnej posiedzenia dotyczącej prezentacji jego wniosku.
6. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół.

§ 15

1. Rozpatrując wniosek o zaopiniowanie projektu badawczego, Komisja podejmuje następujące rodzaje uchwał:
 - (a) Uchwała o wydaniu opinii pozytywnej
 - (b) Uchwała o wydaniu opinii pozytywnej warunkowej
 - (c) Uchwała o wydaniu opinii negatywnej
 - (d) Uchwała o odstąpieniu od wydania opinii
2. Uchwały Komisji są podejmowane głosami bezwzględnej większości Członków w obecności co najmniej połowy z nich.
3. Uchwała o wydaniu opinii pozytywnej jest podejmowana, gdy opiniowany projekt w pełni spełnia standardy etyczne.
4. Uchwała o wydaniu opinii pozytywnej warunkowej jest podejmowana, gdy opiniowany projekt zawiera niewielkie uchybienia względem spełniania standardów etycznych, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia, fizycznej i psychicznej integralności, prywatności, intymności i godności osób badanych. Wydając uchwałę o wydaniu opinii pozytywnej warunkowej, Komisja formułuje zalecenia odnośnie do modyfikacji projektu badawczego.
5. Uchwała o wydaniu opinii negatywnej jest podejmowana, gdy opiniowany projekt nie spełnia standardów etycznych.
6. Uchwała o odstąpieniu od wydania opinii jest wydawana, gdy:
 - (a) opis projektu badawczego zawiera niejasności, braki lub uchybienia etyczne, które są możliwe do usunięcia. Wydając opinię zgodną z tą uchwałą, Komisja formułuje zalecenia co do modyfikacji projektu badawczego;
 - (b) występują przeszkody uniemożliwiające wydanie opinii.
7. Uchwała o cofnięciu wydanej wcześniej pozytywnej opinii jest wydawana, jeżeli na podstawie zgłoszonych wiarygodnych informacji stwierdzi, że dalsze badania naukowe są niezgodne z wcześniej złożonym wnioskiem lub mogą istotnie zagrażać dobrostanowi uczestników badania.

8. Komisja wydaje opinie zgodne z podjętymi uchwałami w terminie 30 dni roboczych od złożenia wniosku przez wnioskodawcę.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 16

Członkowie Komisji oraz osoby o których mowa w §7 pkt 4 są zobowiązani do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji związanych z rozpatrywanymi wnioskami.

§ 17

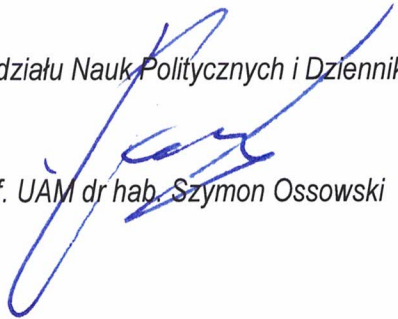
Komisja przedstawia pracownikom WNPiD sprawozdanie ze swojej działalności raz do roku, na zebraniu, o którym mowa w 61 ust. 2 Statutu UAM.

§ 18

1. Niniejszy regulamin został ustanowiony decyzją Dziekana WNPiD.
2. Zmiana niniejszego regulaminu następuje na mocy decyzji Dziekana WNPiD.

Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa

Prof. UAM dr hab. Szymon Ossowski

Załącznik nr 1. Formularz wniosku do Komisji Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa ds. Etyki badań prowadzonych z udziałem ludzi w sprawie wyrażenia opinii o projekcie badawczym / badaniu naukowym.

Załącznik nr 2. Wzór protokołu z posiedzenia Komisji Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa ds. Etyki badań prowadzonych z udziałem ludzi.

Załącznik nr 3. Wzór uchwały Komisji Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa ds. Etyki badań prowadzonych z udziałem ludzi.

